

Posudek školitele na bakalářskou diplomovou práci Lucie Ambrožové „**Význam sněhových výležísek v aridních horách pro brouky a ptáky**“

Broukaři operující ve vysokých horách aridních oblastí mají jeden společný fetiš. Jmenuje se sněhové výležísko. Nikde jinde se to v suchých horách tak nehemží hmyzem hodným nacpání smrtičky. A tak jindy lenivý až vyloženě shnilý sběratel chtivým, krhavým okem obhlíží srázy, strže a kamenná moře, s těžkým báglem na zádech překonává na neschůdných svazích značná převýšení rychlostí, kterou by mu mohl závidět zkušený horský kozel. A když se pak k nějakému výležísku dostane, neopustí jej, dokud sníh zcela neroztaje nebo dokud několikrát neobrábí všechny kameny na dohled. To vše ve vzduchu tak řídkém, že v něm cigareta ponechaná chvilinku na ocet rychle zhasíná.

Tato situace prožitá koncem minulého tisíciletí na svazích Hindúkuše mi přišla na mysl, když jsem druhdá v rámci zuřivého pracovního nasazení bloumal hlubinami internetu. Nahlédnutí na Web of Science nevyprodukovalo o broucích a výležíscích prakticky nic. Při první příležitosti jsem tedy do okolí sněhových výležísek nasázel zemní pasti a přítomnou ornitoložku požádal, by nasbírala data k ptákům, jejichž zvýšená aktivita v těsné blízkosti výležísek je – minimálně pro entomologa - snad až příliš zjevná.

K rozebrání vzorků jsem se pak několik let nedostal. Vzpomněl jsem si na ně, až když z důvodů, které nemohla ovlivnit, potřebovala Lucka rychle spáchat nějakou bakalářku. Nafasovala pytlíčky s lihem a hmyzem. Vše rychle rozebrala, roztřídila do řádů, brouky následně nalepila a rozhodila do čeledí. Od kolegyně Polákové vymámila data ptačí. Získaná data Lucka následně zpracovala, vyvodila z nich patřičné závěry, ty zasadila do kontextu velice slušně zpracované literární rešerše. K mému překvapení je studentka jedním ze stále se zmenšujícího počtu Čechů, kteří rodnou řečí dokáží nejen blábolit, ale taky psát, a předat papíru produkty svého logického uvažování.

S lucčinou částí práce jsem více než spokojen, vlastně mě docela mrzí, že nedostala ke zpracování rozumnější dataset. Vedle nízkého sampling effortu – on altajský koníček je spíše malé zvíře, které s jedním tlust'ochem na hřbetě uveze už jen omezené množství zásob, tedy jaksi nebylo možné tahat stovky zemních pastí s potřebným materiálem – je problémem rovněž nedostatek zkušeností s past'ováním ve vysokých horách. Nepočítal jsem s pohyby přes noc zamrzající a přes den vysychající půdy kolem výležísek, ani s rychlým postupem tání sněhu. Navzdory metodickým problémům, které Lucka v práci důsledně přiznává a počítá s nimi při interpretaci dat, je její práce jednou prvních studií zajímavého a významného fenoménu, který vysokohorská ekologie dosud spíše opomíjela.

Práci samozřejmě doporučuji k obhajobě, má-li se školitel k něčemu takovému vyjadřovat.

Lukáš Čížek

České Budějovice
20.5.2015